

KULJETUSALAN TYÖNJOHTOKOULUTUKSEN PERUSTEET KOKEILUA VARTEN

1. Koulutuksen kokonaistavoitteet

Kuljetusalan työnjohtokoulutuskokeilun tavoitteena on kouluttaa henkilöitä, jotka osaavat organisoida ja ohjata materiaali- ja henkilövirtoja sekä kehittää työ- ja toimintamenetelmiä, yhdessä työryhmänsä kanssa, osana muuta organisaatiota. He tuntevat logistisiin järjestelmiin ja työmenetelmiin liittyvää lainsäädäntöä, tekniikkaa ja työlainsäädäntöä sekä työehto- ja muita sopimuskäytäntöjä. He osaavat kustannus- ja kannattavuuslaskentaa sekä tehdä laatujärjestelmien mukaista laadunvalvontaa. He osaavat hankkia, välittää ja tuottaa tietoa ja raportteja.

2. Koulutuksen muodostuminen

Kuljetusalan työnjohtokoulutusta kokeillaan 80 opintoviikon laajuisena niin, että opiskelija on oppilaitoksen opiskelijana enintään kaksi vuotta.

2.1 Pakollinen työjohtoon yleisesti liittyvä koulutuksen osa

TYÖNJOHDOLLINEN TOIMINTA 30 ov

2.2 Pakolliset alakohtaiset koulutuksen osat

TALouden SUUNNITTELU, OHJAUS JA SEURANTA 10 ov
ASIakASPALVELU 10 ov
KALUSTON HUOLTO JA KORJAUS 10 ov

2.3 Valinnaiset alakohtaiset koulutuksen osat

valittava kaksi osaa seuraavista:

TAVARALIIKENNE 10 ov
HENKILÖLIIKENNE 10 ov
VARASTOTOIMINTA 10 ov
KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN TUTKINNON OSAT 10 ov

3. Koulutuksen osien ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit kolmiportaisen arvioinnin tydyttävällä tasolla

3.1 Työnjohdollinen toiminta 30 ov

Ammattitaitovaatimukset

Logistiikka-alan yleiset perustiedot

Opiskelija

- hyödyntää toimissaan kuljetusalan perustoimintoja
- ymmärtää yrittäjyyden merkityksen kuljetusalalle
- huolehtii osaltaan logistisen järjestelmän toimivuudesta
- tuntee kuljetusalan peruslainsäädännön
- huolehtii osaltaan liikenneturvallisuuden toteutumisesta.

Yleiset työnjohdolliset taidot

Opiskelija

- suunnittelee oman ajankäyttönsä
- tunnistaa asemansa esimiehenä ja toimii roolinsa vastuiden ja velvollisuuksien mukaan
- osaa työtehtäviensä edellyttämän suullisen ja kirjallisen suomen kielen esitystaidon
- osaa tyydyttävästi keskustella ruotsiksi ja englanniksi päivittäistoimintojen yhteydessä
- osaa tehdä laskelmia
- hallitsee ATK-ajokortin sisältämät osaamisvaatimukset
- hallitsee tiimitoiminnan ja projektityöskentelyn
- suunnittelee, toteuttaa ja seuraa päivittäistoimenpiteitä yrityksen strategian mukaisesti
- sitouttaa henkilöstöä tavoitteisiin
- seuraa henkilöstön osaamista ja suunnittelee henkilöstön koulutustarpeita
- suunnittelee ja ohjaa resursseja
- toteuttaa tarvittavat työpaikkakokoukset
- havaitsee ja hoitaa ongelmatilanteet
- ottaa vastaan ja antaa palautetta rakentavasti sekä kehittää ohjattuna toimintojaan saamansa palautteen mukaan
- hyödyntää toimissaan asiakas-, palvelu- ja muita yhteistyöverkkoja
- toimii monikulttuurisessa työyhteisössä
- huolehtii työlainsäädännön, työehtosopimusten ja ajo- ja lepoaika-asetuksen noudattamisesta.

Työturvallisuudesta, kestävästä kehityksestä ja terveydestä ja toimintakyvystä huolehtiminen

Opiskelija

- suunnittelee toimintaansa eettisen, yhteiskunnallisen, sosiaalisen ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- huolehtii osaltaan työlainsäädännön noudattamisesta
- suunnittelee, seuraa ja arvioi työturvallisuuden toteutumista ja tekee riskikartoituksen yhdessä työsuojeluorganisaation kanssa
- huolehtii omasta ja henkilöstön terveydestä ja toimintakyvystä.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Logistiikka-alan yleiset perustiedot

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- tuntee kuljetusalan perustoiminnot
- ymmärtää kuljetusalan ja kuljetusalan yrittäjyyden merkityksen

- ymmärtää oman toimialueensa merkityksen logistiikan osana
- tuntee kuljetusalan peruslainsäädännön
- ymmärtää liikenneturvallisuuden merkityksen alalle.

Yleiset työnjohdolliset taidot

Opiskelija (tyytyttävä T1)

- suunnittelee oman ajankäyttönsä
- tunnistaa asemansa esimiehenä ja toimii roolinsa vastuiden ja velvollisuuksien mukaan
- osaa työtehtäviensä edellyttämän suullisen ja kirjallisen suomen kielen esitystaidon
- osaa tyydyttävästi keskustella ruotsiksi ja englanniksi päivittäistoimintojen yhteydessä
- osaa tehdä tehtäviensä edellyttämiä laskelmia
- hallitsee ATK-ajokortin sisältämät osaamisvaatimukset
- hallitsee tehtäviensä edellyttämän tiimitoiminnan ja ohjattuna projektityöskentelyn
- suunnittelee, toteuttaa ja seuraa päivittäistoimenpiteitä yrityksen strategian mukaisesti
- sitouttaa ohjattuna henkilöstöä tavoitteisiin
- seuraa henkilöstön osaamista ja suunnittelee ohjattuna henkilöstön koulutustarpeita
- suunnittelee ja ohjaa resursseja
- toteuttaa ohjattuna tarvittavat työpaikkakokoukset
- havaitsee ja hoitaa ohjattuna ongelmatilanteet
- ottaa vastaan ja antaa palautetta rakentavasti sekä kehittää ohjattuna toimintojaan saamansa palautteen mukaan
- osaa ohjattuna hyödyntää asiakas-, palvelu- ja muut yhteistyöverkot
- osaa toimia monikulttuurisessa työyhteisössä
- tuntee työlainsäädännön, työehtosopimukset ja ajo- ja lepoaika-asetuksen sekä huolehtii niiden noudattamisesta.

Työturvallisuudesta, kestävästä kehityksestä ja terveydestä ja toimintakyvystä huolehtiminen

Opiskelija (tyytyttävä T1)

- suunnittelee ohjattuna toiminnan eettisen, yhteiskunnallisen, sosiaalisen ja ympäristövaikutuksellisen kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti
- suunnittelee, seuraa ja arvioi työturvallisuuden toteutumista yhdessä työsuojeluorganisaation kanssa
- huolehtii omasta ja ohjattuna henkilöstön terveydestä ja toimintakyvystä.

3.2 Talouden suunnittelu, ohjaus ja seuranta 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- osallistuu budjetin laadintaan
- seuraa toiminnan kustannuksia ja kannattavuutta
- toimii tulos- ja tavoitetietoisesti
- seuraa talouden ja tehokkuuden tunnuslukuja ja reagoi poikkeamiin
- toimii kuluttajasuojalain veloitteiden mukaisesti
- hyödyntää autoalalla käytössä olevia seurannan apuvälineitä ja taulukkolaskentaa.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- toimii tulos- ja tavoitetietoisesti ymmärtäen yrityksen liiketoiminnan kokonaisuuden sekä kilpailukyvyn ja tuottavuuden merkityksen
- seuraa toiminnan kustannuksia ja kannattavuutta
- osallistuu oman yksikkönsä budjetin laadintaan
- tulkitsee talouden ja tehokkuuden tunnuslukuja ja reagoi poikkeamiin.

3.3 Asiakaspalvelu 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- tunnistaa sisäisen ja ulkoisen asiakkaan
- osaa palvella asiakasta ja ratkaisee asiakkaan ongelmia
- tuntee työhönsä liittyvän kuluttajasuojalainsäädännön perusteet
- myy asiakkaalle yrityksensä palveluja ja tuotteita asiakkaan tarpeet huomioiden
- varmistaa työläinsäädännön noudattamisen myytyjen palvelujen osalta
- toimii yrityksen markkinointisuunnitelman mukaisesti
- noudattaa käyttäytymisnormeja
- huolehtii että työhön liittyviä vahinko- ja vastuukysymyksiä noudatetaan
- osaa toimia reklamaatiotilanteissa.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- tunnistaa sisäisen ja ulkoisen asiakkaan
- osaa ratkaista asiakkaan ongelmia työhönsä liittyen
- osaa kuunnella asiakasta ja tehdä tarkentavia kysymyksiä
- osaa myydä asiakkaalle yrityksensä palveluja asiakkaan tarpeet huomioiden
- osaa toimia yrityksen markkinointisuunnitelman mukaisesti
- hallitsee yleiset käyttäytymistaidot
- tuntee työhönsä liittyvät vahinko- ja vastuukysymykset
- osaa toimia reklamaatiotilanteissa.

3.4 Kaluston huolto ja korjaus 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- huolehtii päivittäishuoltojen toteutumisista
- tilaa korjauspalvelut
- seuraa ja huolehtii kaluston kunnosta
- reagoi ajoneuvoissa esiintyviin vikoihin
- tuntee ajoneuvojen perustekniikan.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- huolehtii päivittäishuoltojen toteutumisista
- osaa ohjattuna tilata korjauspalvelut
- seuraa ja huolehtii kaluston kunnosta
- tuntee ajoneuvojen perustekniikan
- osaa reagoida oikein ajoneuvoissa esiintyviin vikoihin.

Valinnaiset koulutuksen osat

3.5 Tavaraliikenne 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- neuvoa vaarallisia aineita koskevissa kysymyksissä
- huolehtii että kuormansidontaa koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan
- hallitsee kuorma-asiakirjat ja toimituslausekkeet
- tuntee rahditus perusteet
- seuraa että trukkia koskevia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan
- osaa neuvoa ulkomaanliikenteen erityssäädöksissä
- osaa neuvoa taloudellisen ajon periaatteiden noudattamisessa.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- tuntee vaarallisia aineita koskevan lainsäädännön siten, että löytää tarvittaessa avun kuljetuksiin liittyen
- tuntee kuormansidontaa koskevan lainsäädännön kuljetuksien osalta ja huolehtii että sitä noudatetaan
- hallitsee kuorma-asiakirjat ja toimituslausekkeet
- tuntee rahditus perusteet
- tuntee trukkia koskevat ohjeet ja määräykset ja seuraa että niitä noudatetaan
- tuntee ulkomaanliikenteen erityssäädökset
- tuntee taloudellisen ajon merkityksen.

3.6 Henkilöliikenne 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- hallitsee tuotannon ohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet ja osaa soveltaa niitä toimintaan
- neuvoa vaarallisia aineita koskevissa kysymyksissä
- ymmärtää yrityksen tulonmuodostuksen ja linja-autoliikenteen kustannusrakenteen
- opastaa linja-autoliikenteen rahastusjärjestelmiin liittyvissä kysymyksissä
- ohjeistaa kuljettajia matkahuoltojärjestelmään liittyen
- huolehtii että yrityksen ohjeistukset matkustajien turvallisuusmääräyksiin liittyen ovat ajan tasalla
- myy tilausajoliikenteen palveluja asiakkaan tarpeet ja ajo- ja lepoajat huomioiden
- osaa seurata tunnuslukuja taloudellisen ajon toteutumiseen liittyen.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- ymmärtää yrityksen tulonmuodostuksen ja linja-autoliikenteen kustannusrakenteen
- hallitsee linja-autoliikenteen rahastusjärjestelmien perusteet ja osaa ohjattuna opastaa niihin liittyvissä kysymyksissä
- ymmärtää matkahuoltojärjestelmän merkityksen linja-autoliikenteelle ja ohjeistaa siihen liittyen kuljettajia
- hallitsee matkustajia koskevat turvallisuusmääräykset ja huolehtii että yrityksen niitä koskevat ohjeistukset ovat ajan tasalla
- osaa myydä tilausajoliikenteen palveluja asiakkaan tarpeet ja ajo- ja lepoajat huomioiden
- tuntee taloudellisen ajon merkityksen ja osaa seurata ohjattuna siihen liittyviä tunnuslukuja
- hallitsee tuotannon ohjausjärjestelmien toimintaperiaatteet ja osaa soveltaa niitä toimintaansa.

3.7 Varastotoiminta 10 ov

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

- tuntee varastotoimintojen peruskäsitteet ja terminologian
- ymmärtää varastotoimintojen sijoittumisen ja merkityksen logistiikassa
- hallitsee kustannuslaskennan ja tuntee varastotoiminnan kustannusrakenteet
- osaa käyttää varastoissa käytettäviä atk- ja ohjausjärjestelmiä
- osaa käyttää erilaisia analysointivälineitä
- osaa neuvoa varastotekniikan teknisiin perusasioihin liittyen (hyllyt, automaatit, keräilijät)
- varmistaa varastokoneiden ja laitteiden tehokkuuden ja ylläpidon
- tuntee työsuoja- ja turvallisuusmääräykset
- osaa neuvoa VAK ja ADR asioissa.

Tyydyttävän tason arviointikriteerit

Opiskelija (tyydyttävä T1)

- tuntee varastotoimintojen peruskäsitteet ja terminologian ja ymmärtää varastotoimintojen sijoittumisen ja merkityksen logistiikassa
- tuntee varastotoiminnan kustannusrakenteet ja hallitsee kustannuslaskennan
- osaa käyttää varastoissa käytettäviä atk- ja ohjausjärjestelmiä
- tuntee ja osaa käyttää erilaisia analysointivälineitä
- tuntee varastotekniikan tekniset perusasiat (yleiset käytössä olevat tekniset erikoisratkaisut kuten hyllyt, automaatit, keräilijät yms)
- varmistaa ohjattuna varastokoneiden ja laitteiden ylläpidon ja tehokkaan käytön
- tuntee työsuoja- ja turvallisuusmääräykset
- osaa neuvoa ohjattuna yrityksen VAK ja ADR asioissa käyttäen tietolähteitä.

3.8 Koulutuksen järjestäjän tutkinnon osat 10 ov

Kokeilukoulutuksen järjestäjä voi muodostaa kohdista 2.1–2.3 poikkeavia muita työelämän tarpeiden mukaisia koulutuksen osia. Opiskelijakohtaisesti niitä voi olla koulutuksessa enintään niin, että se laajuudeltaan vastaa 10 ov koulutusta. Koulutuskokonaisuudet muodostetaan työelämän työnjohdollisista tehtäväkokonaisuuksista ja koulutuksen tavoitteeksi asetetaan selkeät työelämälähtöisesti määritellyt ammattitaitovaatimukset. Näiden ammattitaitovaatimusten tulee poiketa keskeisiltä osiltaan kohdassa 3, 3.1–3.7, määritellyistä ammattitaitovaatimuksista ja toteutettava koulutus on sisällöltään erilaista.